

Hensyn til Kundskab, men ogsaa med Hensyn til Modenhed. Jeg tænker herved naturligtviis ikke paa de forskjellige Nuancer i Beskjendelser og Tro, ikke paa at flue Hjærter og Nyrer, men paa den ganske almindelige Landsudvikling og Landsmodenhed. Det vilde dog være besynderligt, om det videnskabelige Lys kun brændte ved Universitetet, og om det sluffedes i det Dødelik, da en Videnskabsmand forlod Universitetet. At sige det, vilde være at give Universitetet en meget ringe Roes. Jeg troer netop, at den Mand, der, efter at være uddannet ved Universitetet, derefter udvilles videre i Livets Kamp og Stræben, maa faae et friere Blik paa Alt end den Mand, der er nødt til at gaae indenfor de samme Tremmer. Men derfor troer jeg ogsaa, at det vil være særdeles ønskeligt, at den ærede Ministers Forslag bliver vedtaget. — Der var en anden Ting, som jeg før tillod mig at nævne som skadelig for Studeringerne i dens nuværende Form. Det var Manu-ductionsvæsenet, denne aldeles mekaniske Foretæggen af Videnskaben, denne — ja jeg maa tillade mig at bruge et latinisk Udtryk, da det danske vilde klinge noget for haardt —, denne pons asinorum. Manu-ductionerne ere vel Folk, der arbeide i Videnskabens Tjeneste, men mange af dem ere dog nødte til at tage oeconomicke Hensyn, som tvinge dem ind i meget snevre Anskuelser. Det er vistnok Noget, som mangen en Studerende veed, at der findes Manu-ductioner, der have bragt hele deres Videnskab saa godt som i en aldeles bestemt Stikfelse og have indrettet den saaledes i Form af Spørgsmaal og Svar, at de kunne sige til deres Manu-ductioner — naturligtviis taler jeg her kun om uheldige Subjecter —: „Kommer Du op under A, skal Du svare saaledes, og kommer Du op under B, svarer Du saaledes.“ Det er vel blevet sagt, at, naar man tog Examinatorerne udenfor Universitetet, saa vilde Manu-ductionerne snart ogsaa lære dem Kunsten af. Jeg troer imidlertid, at Manu-ductionerne virkelig have større Lethed ved at sætte sig ind i de stabile Examinators Examinationsmaade, end de ville have ved at sætte sig ind i de tilkommende frie Examina-

torers Methode. — Af de anførte Grunde tillader jeg mig at opfordre de ærede Medlemmer til at stemme imod det af den 8de kongevalgte Landssthingsmand (Ussing) stillede Uendringsforslag.

Ussing: Den høitærede Cultusminister udtalte iforgaars, at han meente at kunne være sikker paa, hvilken Anskuelse jeg vilde gjøre gjældende med Hensyn til Spørgsmaalet om Examenscommissionen, hvis jeg kom ind paa Sagens Realitet. Jeg troer imidlertid, at man idetmindste ikke vil finde den ene af de af ham derfor anførte Grunde — den Grund nemlig, som han hentede fra min tidligere Stilling i Slensborg — synderligt afgjørende i saa Henseende. Forsaavidt han i den Anledning henviste til en Erklæring, som jeg i sin Tid skal have underskrevet som Medlem af Appellationsretten, saa skal jeg dertil blot sige, at jeg ikke kan udtale mig videre angaaende denne Erklæring, da jeg villig tilstaaer, at jeg ikke har nogen Erindring om den. Jeg kan dog iøvrigt ingenlunde tvivle om, at Appellationsretten, naar den har udtalt sig angaaende dette Spørgsmaal, væsentligst kun har indskrænket sig til at ytre sig om den Virkning, som der havde kunnet spores af den paagjældende Indretning i Slesvig, hvor den var besjendt med samme, medens den nævnte Ret vistnok har betragtet det som liggende udenfor dens Resport at udtale nogen Mening, der kunde faae nogenjombestemt afgjørende Betydning med Hensyn til Forholdene i Kjøbenhavn. Iøvrigt skal jeg for mit Bedkommende ingenlunde tilbageholde, at ogsaa jeg er af den Mening, at der er ikke ubetydelige Brøst ved vort nuværende Examensvæsen, og at de Klager, som ere blevne reiste derimod, ingenlunde ere aldeles ubegrundede. Skulde jeg i eet Ord sammenfatte, hvad der efter min Mening vilde kunne siges at være berettiget i disse Klager, da turde det gaae ud paa, at Forholdene have udviklet sig saaledes, at Studietiden for de Studerende maa siges at være bleven længere end ønskeligt og nødvendigt. Derimod tilstaaer jeg, at jeg kun tillægger det, som man iøvrigt anfører mod den nuværende Examensord-